

Одягли йому вбрання паяца —
Сині смуги на безбарвнім тлі,
Вигадали неймовірну працю:
Валуна качати на землі.

Просто так: од брами і по плацу,
Звідтіля — до кухні й знов назад,
А самі сміялися й сміяться
Змушували весь наявний склад

Арештантів, кинутих недавно
За густе сплетіння дротяне.
Думали: він скориться безславно
Й Тельмана публічно прокляне.

Але він, щоб з туги не умерти
Серед неприкаяних катів,
«Вахт ауф фердамте дізер ерде»*
Потом обливаючись, свистів... »

Так минали дні, і камінь сірий
І стирався, й меншав, і лиснів...
Згорбивсь німець, та зректися віри
Не хотів.

А його лякали: «Будеш гризти
Тільки брукву у м'ясниці й піст!»
Він на те: «Не диво, ви — фашисти,
Я ж ваш ворог лютий — комуніст!»

Час летів, і кожен день залято
Німець камінь у ніщо котив.

Щоб його зробити ренегатом,
Гімлер у Дахау приїздив.

Викликав його. Дозволив сісти.
І сказав: «Зречись — і вільний ти!»
— Як і був, лишаюсь комуністом! —
Буланже, сказавши це, затих.

З подиву аж скрикнули фашисти:
— В нього спорожніла голова! —
Цілий день сам Гімлер особисто,
Як він надривався, слідкував.

І підручним, на розправу скорим,
Наказав, ідучи до дверей:
— Випустить на волю, як на порох
Він той чорний камінь перетре!

Клало горе на чоло глибокі
Борозни наруги і журби,
Та ні разу за дванадцять років
Не прокляв своєї він судьби.

Не збіднів душею, хоч умерти
Міг на кожному кроці, хоч кати
Мучили його, та він уперто
Камінь віри в світлі дні котив.

* Повстаньте, гнані і голодні (нім.).

Із циклу «Брати» (*Пролетарі всіх країн, єднайтеся!*)

1959

Текст наводимо по книзі [Антологія української поезії](#) (том 6). Українська Радянська поезія. Твори поетів, які ввійшли в літературу після 1958 р. — Київ, видавництво художньої літератури «Дніпро», 1986.